

Podvod spadá pod prísnejšie ustanovenie § 381, č. 1 tr. z., vydával-li sa podvodník za verejného úradníka, a to v tom smysle, že aj jeho čin má mať ráz verejnoprávny. Činy obžalovaného, spáchané voči poškodeným M. a P. B., mohli by byť podriadené pod toto prísnejšie ustanovenie zákona len, keď by bolo bezpochybné, že sa obžalovaný vedome vydával za skutočného úradníka finančného riaditeľstva a že pri tom predstieral, že ako úradník v obore svojho úradu voľáčo podnikne pre poškodených. Aby sa mohol v tomto smysle učiniť spoľahlivý právny záver, treba presne zistiť všetky skutočnosti, potvrdené poškodenými, a potom posúdiť aj smysel výrokov obžalovaného. Pri tom treba tiež zistiť, či v týchto prípadoch obžalovaný výslovne sľúbil, alebo aspoň vedome naznačoval, že poškodeným nielen napíše rekurzy, lež že vykoná ešte voľáčo viac, a to ako úradník finančného riaditeľstva v tomto úrade. Pri tomto posúdení môže byť tiež smerodatnou výška odmeny, ktorú obžalovaný žiadal za svoju činnosť.

Prípád podvodu, spáchaného na škodu M. M., kvalifikovaly nižšie súdy podľa § 381, č. 1 tr. z. preto, že sa obžalovaný vydával za amerického verejného notára, nezistily však skutočnosti, na základe ktorých považovali obžalovaného za verejného úradníka v smysle § 381, č. 1 tr. z. Pri tom príde v úvahu otázka, či verejný notár vo Spojených štátoch amerických je verejným úradníkom v smysle tamojšieho zákona a či tá činnosť, ktorú obžalovaný sľúbil vykonať, spadá do oboru pôsobnosti verejného notára vo Spojených štátoch amerických.

Vyskytuje sa tu tedy prípad 1. odst. § 35 por. nov. a preto najvyšší súd pokračoval podľa tohoto ustanovenia zákona a zmätočnú sťažnosť obžalovaného poukázal na toto rozhodnutie.

Čís. 5209.

Podľa § 91, odst. 1 tr. p. zmocnenie môže byť dané tiež vo zvláštnom písomnom vyjadrení. Obsah tohoto písomného vyjadrenia, jeho formu a ďalší postup zákon neurčuje; stačí tedy, keď ten, kto je oprávnený k udeleniu zmocnenia, dá písomne na javo svoju vôľu, aby ho zastupoval verejný obžalobca.

(Rozh. zo dňa 31. januára 1935, Zm III 558/34.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti F. D. a spol., obžalovaným z prečinu pomlvy tlačou, na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti verejného obžalobcu vyniesol toto usnesenie: Následkom zmätočnej sťažnosti verejného obžalobcu na základe § 35, odst. 1. por. nov. z povinnosti úradnej zrušuje najvyšší súd rozsudky oboch súdov nižších stolíc v časti vzťahujúcej sa na obžalovaného F. D., proti tomuto obžalovanému nariaduje nové pokračovanie a tým poveruje krajský ako kmetský súd v B. Zbývajúca na obžalovaného O. P. sa vzťahujúca časť výroku rozsudku vrchného súdu zostáva v platnosti. Zmätočnú sťažnosť poukazuje najvyšší súd na toto rozhodnutie.

D ô v o d y :

Proti rozsudku vrchného súdu podal zmätočnú sťažnosť verejný obžalobca len na ťarchu obžalovaného F. D. na základe § 385, č. 1 c) tr. por., lebo vrchný súd má mylne za to, že predpísané zmocnenie dotyčne obžalovaného F. D. udelené nebolo, a preto obžalovaný F. D. omylne bol oslobodený. Zmätočná sťažnosť je základná.

Formálne náležitosti zmocnenia obsahuje § 91, odst. 1 tr. p., ktorý stanovil, že zmocnenie môže byť dané buď v úradnom spise, riadenom na štátne zastupiteľstvo alebo na ministra spravodlnosti, alebo vo zvláštnom písomnom vyjadrení. Obsah tohoto písomného vyjadrenia, ďalšiu jeho formu a postup zákon neurčuje; stačí tedy, keď ten, kto je oprávnený k udeleniu zmocnenia, dá písomne na javo svoju vôľu, aby ho zastupoval verejný obžalobca. Podľa zistenia vrchného súdu urazený verejný úradník podal svoj návrh k súdu cieľom stíhania obžalovaného v lehote uvedenej v § 17 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. Zo spisov vysvitá, že urazený ešte pred tým, než podal k súdu svoje trestné oznámenie, žiadal u svojho predstaveného úradu, aby v smysle vtedy platného § 9, č. 6 zák. čl. XLI:1914 bolo udelené zmocnenie štátnemu zastupiteľstvu. Toto zmocnenie bolo aj udelené a na základe jeho podaný návrh štátneho zastupiteľstva cieľom zavedenia stopovania došiel k súdu dňa 18. októbra 1933, totiž toho istého dňa, keď trestné oznámenie urazeného bolo k súdu podané. Urazený tedy, ktorý ináčej na základe § 89 tr. p. právom mohol predpokladať, že aj jeho k súdu podané trestné oznámenie bude sdelené so štátnym zastupiteľstvom, písomne vyjadril v lehote uvedenej v § 17 zák. č. 108/1933, že žiada, aby obžalovaný bol stíhaný a aby ho zastupoval verejný obžalobca. Na základe tohoto vyjadrenia obžalovaného bola k súdu podaná verejná obžaloba v lehote uvedenej v § 17, odst. 1 a § 14, odst. 5 zák. č. 108/1933. Preto mylný je názor súdov nižších stolíc, že zmocnenie nebolo udelené urazeným v lehote uvedenej v § 14, odst. 5 zák. č. 108/1933. Rozsudok odvolacieho súdu trpí tedy zmätočnosťou podľa § 385, bod 1 c) tr. p. Najvyššiemu súdu však nebolo možno rozhodnúť vo veci samej, pretože súdy nižších stolíc, obmedzivši sa na rozhodnutie o správnosti udeleného zmocnenia, neurobili žiadnych skutkových zistení dotyčne dôkazu pravdivosti inkriminovaných tvrdení, ačkoľvek obžalovaný činil návrh v tomto smere a zo spisov neplynie, že by tu bol dôvod k vylúčeniu dôkazu pravdy podľa § 15 z. čl. XLI:1914, alebo podľa § 7, odst. 2 zák. č. 108/1933. Najvyšší súd postupoval tedy podľa § 35, odst. 1 tr. p. nov., urobil opatrenie, uvedené vo výrokovvej časti usnesenia, a zmätočnú sťažnosť naň poukázal.

Čís. 5210.

Keď viacerí spolu a spoločne s tým spoločným úmyslom skutkom zle nakladali s poškodeným, aby ho usmrtili, sú všetci v smysle § 70 tr. zák. ako spolupachatelia zodpovední za smrť poškodeného aj v tom prípade, keď je zistené, že smrť nastala výlučne zlým nakladaním jedného z nich.